



Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 28. januar 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsjedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 28. januara 2011.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA O UVRŠTAVANJU U SPIS RANIJEG SVEDOČENJA
SVEDOKA JF-052, NJEGOVE IZJAVE I POVEZANIH DOKUMENATA**

Tužilaštvo
g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića
g. Wayne Jordash
g. Geert-Jan Alexander Knoops

Branioci Franka Simatovića
g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

I. PROCEDURALNI KONTEKST

1. Svedok JF-052 svedočio je pred ovim Većem 3. novembra 2010. godine. On je već svedočio pred Međunarodnim sudom u jednom drugom predmetu. Kad je od njega zatraženo da potvrdi svoje prethodno svedočenje, svedok je izjavio da se ne seća niza činjenica.¹ Uprkos tome, tužilaštvo je, na osnovu pravila 92ter Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), predložilo da se celo njegovo ranije svedočenje uvrsti u spis, pa je ono označeno radi identifikacije kao dokument P1587.² Tužilaštvo je tvrdilo da je svedok potvrdio da je u ranijem predmetu svedočio iskreno, te da se više ne seća na šta su se odnosila njegova pojašnjenja, a ne ispravke netačnosti.³ Tužilaštvo tvrdi da su uslovi za uvrštavanje u spis na osnovu pravila 92ter Pravilnika ispunjeni za one delove svedočenja kojih se svedok seća i koje je potvrdio.⁴ Tužilaštvo je takođe tvrdilo da bi Veće, uz određenu opreznost, moglo da se osloni i na delove svedočenja koji nisu potvrđeni, ukoliko se oni mogu drugačije potkrepiti.⁵ Stanišićeva odbrana usprotivila se tome da se P1587 prihvati, tvrdeći da je svedok *de facto* opovrgao suštinu svog ranijeg svedočenja, što znači da kriterijumi za prihvatanje na osnovu pravila 92ter Pravilnika nisu ispunjeni.⁶ Simatovićeva odbrana pridružila se prigovorima Stanišićeve odbrane.⁷ Istog dana Veće je obavestilo strane u postupku da će razmotriti mogućnost da se ranije svedočenje ovog svedoka prihvati na osnovu pravila 92ter Pravilnika (za potvrđene delove svedočenja) i 89(C) Pravilnika (za nepotvrđene delove svedočenja), pri čemu bi se kod ovih potonjih primenjivala ranija praksa vezana za nepodudarne izjave.⁸

2. Veće je radi identifikacije takođe označilo četiri dokumenta koja su predložena kao dokazni predmeti povezani s dokumentom P1587.⁹ Tužilaštvo je predložilo i beleške s pripremnog razgovora sa svedokom JF-052, radi transparentnosti procedure tokom koje

¹ T. 8793–8796, 8798–8800, 8843.

² T. 8801, 8819.

³ T. 8803, 8808.

⁴ T. 8809.

⁵ T. 8803.

⁶ T. 8801–8802.

⁷ T. 8802–8803.

⁸ T. 8815–8816.

⁹ V. dokumente od P1588 do P1591.

je svedok pojasnio svoje ranije svedočenje.¹⁰ Beleške s pripremnog razgovora sa svedokom označene su radi identifikacije kao P1594.¹¹ Odbrana je, za potrebe utvrđivanja svedokove pouzdanosti, predložila i izjavu ovog svedoka iz 2000. godine i taj dokument označen je radi identifikacije kao D138.¹² Potom je Veće pozvalo strane u postupku da do 10. novembra 2010. godine dostave dalje podneske.¹³

3. Dana 10. novembra 2010. godine tužilaštvo je dostavilo dalje podneske u vezi s prihvatljivošću dokumenata ponuđenih putem svedoka JF-052.¹⁴ Tužilaštvo ponavlja da se potvrđeni delovi dokumenta P1587 mogu prihvatiti na osnovu pravila 92ter Pravilnika.¹⁵ Tužilaštvo takođe tvrdi da se nepotvrđeni delovi P1587 mogu prihvatiti kao "zabeležena sećanja" bilo na osnovu pravila 92ter bilo, alternativno, na osnovu pravila 89(C) Pravilnika, ali da se na njih, u svakom slučaju, treba oslanjati samo ako se ona mogu potkrepiti nezavisnim dokazima.¹⁶ Tužilaštvo tvrdi da se zabeležena sećanja s pravom mogu prihvatiti na osnovu pravila 92ter Pravilnika, pošto je svrha tog pravila, kako tužilaštvo tvrdi, da se ustanovi da je svedok bio iskren kad je davao raniju izjavu i da ona tačno odražava ono što je on rekao.¹⁷ Kao alternativno rešenje, tužilaštvo tvrdi da bi, pod uslovom da su praznine u svedokovom pamćenju autentične, bolje bilo da se to svedočenje prihvati kao zabeleženo sećanje na osnovu pravila 89(C) Pravilnika nego da se prihvati kao nepodudarna ranija izjava.¹⁸ Tužilaštvo ukazuje na to da, u slučaju da svedok tvrdi da se ne seća šta je svojevremeno rekao, nema nepodudarnosti između izjava, pošto obe mogu biti istinite.¹⁹ Tužilaštvo takođe tvrdi da svedočenje ovog svedoka, ako se ima u vidu da je on u ranijem predmetu svedočio pod zakletvom i da nije porekao delove svog ranijeg iskaza, već samo ne može da ih se seti, treba smatrati pouzdanijim od prethodne nepodudarne izjave koja se poriče u sudnici.²⁰ Kao drugo

¹⁰ T. 8840.

¹¹ T. 8844.

¹² T. 8841–8842, 8844.

¹³ T. 8868.

¹⁴ Dalji podnesci tužilaštva u vezi sa svedočenjem svedoka JF-052, 10. novembar 2010. godine (poverljivo) (dalje u tekstu: Podnesci tužilaštva).

¹⁵ Podnesci tužilaštva, par. 6.

¹⁶ Podnesci tužilaštva, par. 8–9, 14.

¹⁷ Podnesci tužilaštva, par. 13.

¹⁸ Podnesci tužilaštva, par. 14.

¹⁹ Podnesci tužilaštva, par. 15.

²⁰ Podnesci tužilaštva, par. 16–18.

moguće rešenje, i ukoliko Veće bude smatralo da praznine u svedokovom pamćenju nisu autentične, tužilaštvo tvrdi da nepotvrđene delove svedočenja treba prihvatiti na osnovu pravila 89(C) Pravilnika kao raniju nepodudarnu izjavu.²¹ Tužilaštvo dalje tvrdi da dokumente od P1588 do P1591 treba prihvatiti kao dokazne predmete povezane s dokumentom P1587.²² Konačno, tužilaštvo tvrdi da dokumente D138 i P1594 treba uvrstiti u spis u svrhu procene pouzdanosti svedoka JF-052.²³

4. Dana 18. novembra 2010. godine Stanišićeva odbrana dostavila je druge podneske u vezi s prihvatljivošću dokumenata predloženih putem svedoka JF-052.²⁴ Stanišićeva odbrana tvrdi da tužilaštvo treba da snosi teret redigovanja ranijeg svedočenja ovog svedoka i da iz njega ukloni delove koji nisu potvrđeni.²⁵ Stanišićeva odbrana dalje tvrdi da dokument D138 treba prihvatiti samo u svrhu procene svedokove pouzdanosti, a da dokument P1594 treba prihvatiti samo da bi se imao uvid u kontekst u kom treba tumačiti obim svedokovih ispravki.²⁶ Simatovićeva odbrana nije dostavila druge podneske.

II. MERODAVNO PRAVO

5. Pravilom 89(C) Pravilnika predviđeno je da veće može prihvatiti bilo koji relevantan dokaz za koji smatra da ima dokaznu vrednost. Relevantnim delovima pravila 92ter utvrđeno je da veće može prihvatiti, delimično ili u celosti, svedočenje u obliku pismene izjave ili transkripta svedočenja tog svedoka datog u postupku pred Međunarodnim sudom, pod sledećim uslovima: (i) da je svedok prisutan u sudnici; (ii) da je svedok na raspolaganju za unakrsno ispitivanje i eventualno ispitivanje od strane sudija; i (iii) da svedok potvrdi da pismena izjava ili transkript tačno odražava ono što je on rekao u izjavi i što bi izjavio u slučaju ispitivanja.

²¹ Podnesci tužilaštva, par. 19.

²² Podnesci tužilaštva, par. 20.

²³ *Ibid.*

²⁴ Stanišićevi podnesci u vezi s primenom pravila 92ter na vanpretresne izjave svedoka JF-052, 18. novembra 2010. godine (poverljivo) (dalje u tekstu: Stanišićevi podnesci). Rok u kom Stanišićeva odbrana mora da podnese dodatne podneske produžen je do 19. novembra 2010. godine; v. T. 9131–9132.

²⁵ Stanišićevi podnesci, par. 3.

²⁶ Stanišićevi podnesci, par. 4.

6. Žalbeno veće je istaklo da pretresno veće može da uvrsti u spis raniju nepodudarnu izjavu kako bi procenilo svedokovu pouzdanost.²⁷ Pretresno veće takođe može da prihvati raniju nepodudarnu izjavu nekog svedoka ako je njen sadržaj istinit i ako ona ispunjava kriterijume iz Pravilnika, odnosno da je relevantna i dovoljno pouzdana da bi bila prihvaćena s obzirom na njenu dokaznu vrednost.²⁸ Kad utvrđuje da li je izjava pouzdana u svrhu utvrđivanja istinitosti njenog sadržaja, veće u obzir može da uzme sadržaj izjave, okolnosti u kojima je ona data i mogućnost da se osoba koja ju je dala podvrgne unakrsnom ispitivanju.²⁹ Osim toga, kad uvrštava u spis raniju nepodudarnu izjavu nekog svedoka, veće mora da precizira da li tu izjavu prihvata da bi diskreditovalo svedokovu pouzdanost ili je prihvata zato što je njen sadržaj istinit.³⁰

III. DISKUSIJA

7. Veće napominje da je svedok izjavio da je pregledao svoj raniji iskaz, koji je snimljen i transkribovan, da je u to vreme dao istinito svedočenje i da taj iskaz, ako se uzmu u obzir njegova pojašnjenja, precizno odražava ono što je svedok rekao u to vreme i što bi rekao i sad. Shodno tome, Veće smatra da se delovi iskaza za koje svedok nije rekao da ih se ne seća valjano potvrđeni i da se mogu prihvatiti na osnovu pravila 92ter Pravilnika.

8. Svedok je izjavio da se ne seća činjenica iz pojedinih delova dokumenta P1587 (dalje u tekstu: Preostali delovi). Tužilaštvo tvrdi da bi Preostali delovi mogli da se

²⁷ *Tužilac protiv Popovića*, predmet br. IT-05-88AR73.3, Odluka po Žalbi na Odluku u vezi s osporavanjem vjerodostojnosti vlastitog svjedoka jedne strane u postupku, 1. februar 2008. godine (dalje u tekstu: Odluka Žalbenog veća u predmetu *Popović*), par. 32.

²⁸ *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-T, Odluka po Zahtevu tužilaštva za uvrštavanje u spis ranijih izjava kao pravno relevantnih dokaza, 25. april 2005. godine, par. 18–21, 25, 34; Odluka Žalbenog veća u predmetu *Popović*, par. 31; *Tužilac protiv Gotovine i drugih*, predmet br. IT-06-90-T, Upute o prihvatljivosti nepotvrđenih dijelova izjava na temelju pravila 92ter u predmetni spis kao prethodno nepodudarnih izjava, 30. mart 2010. godine (dalje u tekstu: Uputstvo u predmetu *Gotovina*), par. 6.

²⁹ *Tužilac protiv Aleksovskog*, predmet br. IT-95-14/1-AR73, Odluka po Žalbi tužitelja u vezi s prihvatljivošću dokaza, 16. februar 1999. godine, par. 15.

³⁰ *Tužilac protiv Delića*, predmet br. IT-04-83-AR73.1, Odluka po Interlokutornoj žalbi Rasima Delića na usmenu odluku Pretresnog vijeća o prihvatanju dokaznih predmeta br. 1316 i 1317, 15. april 2008. godine, par. 22–23; *Tužilac protiv Šešelja*, predmet br. IT-03-67-T, Odluka po usmenom zahtevu tužilaštva za uvrštavanje u spis tri pismene izjave svedoka Nebojše Stojanovića, 11. septembar 2008. godine, par. 11; *Tužilaštvo protiv Šešelja*, predmet br. IT-03-67-T, Odluka o prihvatanju dokaza izvedenih tokom svedočenja Aleksandra Stefanovića, 23. mart 2009. godine, par. 5; Uputstvo u predmetu *Gotovina*, par. 6.

prihvate na osnovu pravila 92ter Pravilnika ako ispunjavaju uslove za zabeležena sećanja, što je kategorija prihvaćena u *common lawu*. Imajući u vidu da jedan od uslova iz pravila 92ter Pravilnika glasi da svedok mora da "potvrdi da pismena izjava ili transkript tačno odražava ono što je on rekao u izjavi i što bi izjavio u slučaju ispitivanja",³¹ Veće zaključuje da Preostali delovi nisu potvrđeni, te da se stoga ne mogu prihvatiti na osnovu pravila 92ter Pravilnika.

9. Tužilaštvo takođe tvrdi da se praksa vezana za ranije nepodudarne izjave ne može bezrezervno primeniti na ovu situaciju, pošto između izjava svedoka JF-052 nema nepodudarnosti. To što delovi ranije izjave nisu potvrđeni ne mora uvek da znači da su izjave nepodudarne, ali posledice su iste utoliko što se sadržaj kasnije izjave bitno razlikuje od sadržaja ranije izjave. Ako bi se tvrdilo drugačije, delovi ranije izjave koje svedok poriče mogli bi se prihvatiti, ali delovi za koje svedok tvrdi da ih se ne seća ne bi. Shodno tome, Veće će se držati prakse koja je primenjivana kod ranijih nepodudarnih izjava i prihvatiti njenu relevantnost i u slučaju opštijeg pitanja nepotvrđenih delova ranije izjave.

10. Veće smatra da su Preostali delovi relevantni sa stanovišta Optužnice. Osim toga, Veće je obavestilo strane u postupku da je sklono da razmotri mogućnost da se Preostali delovi uvrste u spis u skladu s praksom koja je primenjivana kod nepodudarnih izjava tokom glavnog ispitivanja svedoka JF-052.³² Shodno tome, strane u postupku upozorene su da tokom ispitivanja provere praznine u svedokovom pamćenju. Pošto je saslušalo čitavo svedočenje svedoka JF-052,³³ Veće se uverilo da su praznine u svedokovom pamćenju autentične. Osim toga, što se tiče pouzdanosti Preostalih delova, Veće smatra da je svedok u ranijem predmetu svedočio pod zakletvom, da bi snimci svedokovog iskaza u ranijem predmetu mogli da se stave na raspolaganje za potrebe daljeg procenjivanja, da je i u ranijem i u ovom predmetu bilo prilike za unakrsno ispitivanje, da

³¹ Naglasak dodat.

³² T. 8815–8816.

³³ Simatovićeva odbrana nije bila spremna da unakrsno ispita svedoka, pa mu nije postavljala nikakva pitanja. Veće je navelo da će razmotriti sve eventualne zahteve za ponovno pozivanje ovog svedoka (v. T. 8863). Dana 16. decembra 2010. godine Veće je Simatovićevoj odbrani odredilo da do 31. decembra 2010. godine obavesti Veće i strane u postupku da li će zatražiti da se svedok ponovo pozove (v. T. 10560). Takav zahtev nije podnet u navedenom roku, a Simatovićeva odbrana je 6. januara 2011. godine neformalnim putem naznačila da je odlučila da ne podnosi takav zahtev.

je svedok ispitivan o prazninama u pamćenju i da je svedokovo ranije svedočenje vremenski bilo daleko bliskije događajima o kojima je reč nego što je to njegovo svedočenje u ovom predmetu. Veće takođe smatra da svedok nije porekao svoje ranije odgovore, već da je izjavio da ne može da se seti dotičnih činjenica. Zato se Veće uverilo da su Preostali delovi dovoljno pouzdani da bi se mogli prihvatiti na osnovu pravila 89(C) Pravilnika, s obzirom na istinitost njihovog sadržaja.

11. Tužilaštvo tvrdi da Preostale delove, ukoliko budu prihvaćeni, treba uzeti s rezervom i oslanjati se na njih samo ukoliko se oni mogu potkrepiti nezavisnim dokazima. Pošto je konstatovano da su Preostali delovi pouzdani i da se mogu prihvatiti na osnovu pravila 89(C), ne postoji izričita potreba da se dodatno potkrepljuju da bi se moglo osloniti na njih. Istovremeno, Veće pojašnjava da uvrštavanje nekog dokumenta u spis ne kazuje ništa o težini koja će mu se na kraju eventualno pridati. Kad bude odlučivalo o težini koju će pridati nekom dokumentu, Veće će tome pristupiti krajnje obazrivo i tada možda uzeti u obzir da li se taj dokument može potkrepiti drugim dokazima.

12. Veće se takođe uverilo da bi bez povezanih dokaznih predmeta (od P1588 do P1591) ranije svedočenje (P1587) bilo nerazumljivo ili da bi imalo manju dokaznu vrednost, pa će stoga povezane dokazne predmete uvrstiti u spis.

13. Što se tiče dokumenta D138 (izjava svedoka), Veće je uzelo u obzir to što je svedok priznao da nije govorio istinu kad je davao izjavu svedoka.³⁴ Da bi se posledice koje je ova izjava imala u sudnici valjano procenile, Veće smatra da je opravdano da se svedokova izjava uvrsti u spis, ali samo za potrebe utvrđivanja njegove pouzdanosti. Što se tiče dokumenta P1594 (beleška s pripremnog razgovora sa svedokom), Veće se uverilo da su sve ispravke koje su unete u svedokov raniji iskaz jasno evidentirane u transkriptu ovog predmeta. Zato Veću beleška s pripremnog razgovora nije potrebna da bi razumelo ispravke koje je svedok uneo. Međutim, pošto beleška s pripremnog razgovora sadrži i ispravke i dodatne informacije o svedokovoj izjavi, ona bi Veću mogla biti od pomoći i kad bude odlučivalo o pouzdanosti ovog svedoka.

³⁴ T. 8853–8854.

IV. DISPOZITIV

14. Iz navedenih razloga i na osnovu pravila 89(C) i 92ter Pravilnika, Veće

UVRŠTAVA U SPIS dokumente P1587 (pod pečatom), P1588 (pod pečatom), P1589, P1590 i P1591, zbog istinitosti njihovog sadržaja, i

UVRŠTAVA U SPIS dokumente P1594 (pod pečatom) i D138 (pod pečatom) radi procenjivanja pouzdanosti svedoka JF-052.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié,
predsedavajući

Dana 28. januara 2011. godine,
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]